

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 01 ” 09 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИКЛАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ:
ЦИФРОВА ФІЛОЛОГІЯ**

для студентів

1 курсу

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня другого (магістерського)

спеціальності: 0.35 Філологія

спеціалізації:

035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська

035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська

освітніх програм:

035.065.01 Мова і література (китайська)

035.069.02 Мова і література (японська)

Київ – 2023

Розробник:

Махачашвілі Р.К., доктор філологічних наук, завідувач кафедри германської філології

Викладачі:

Махачашвілі Р.К., доктор філологічних наук, завідувач кафедри германської філології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від «25» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри Русудан МАХАЧАШВІЛІ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.065 *Мова і література* (японська); другого (магістерського) рівня вищої освіти.

25. 08. 2023 р.

Гарант освітньої програми (Андрій БУКРІЄНКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.069 *Мова і література* (китайська); другого (магістерського) рівня вищої освіти.

25. 08. 2023 р.

Гарант освітньої програми (Іван СЕМЕНІСТ)

Робочу програму перевірено

17. 08. 2023 р.

Заступник декану факультету романо-германської філології

 (Марина ЗВЕРЕВА)

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2024р.,

протокол № _____

на 2025/2026 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2025р.,

протокол № _____

на 2026/2027 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2026р.,

протокол № _____

на 2027/2028 н.р. _____ (_____), «____» _____ 2027р.,

протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Прикладні технології	
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4 / 120
<i>Курс</i>	1
<i>Семестр</i>	1
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	3
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	32
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Семестровий контроль</i>	-
<i>Самостійна робота</i>	80
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік
Змістовний модуль: Основи інтелектуальної власності	
<i>Курс</i>	1
<i>Семестр</i>	1
<i>Обсяг кредитів</i>	2
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	60
<i>Аудиторні</i>	16
<i>Модульний контроль</i>	4
<i>Семестровий контроль</i>	-
<i>Самостійна робота</i>	40
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни – формування професійно орієнтованих комунікативних мовленнєвих та цифрових компетенцій (лінгвістичної, соціолінгвістичної, прагматичної) у магістрів для забезпечення ефективного професійного спілкування в цифровому професійному середовищі; розвиток прагнення до науково-дослідної діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

–ознайомлення з різними теоретичними підходами до цифрової гуманітаристики і різними методологіями вирішення технологічних завдань філології;

–навчання вільно оперувати основними термінами й положеннями теорії цифрової гуманітаристики, цифрової лінгвістики, корпусної лінгвістики;

–розширення діапазону навичок цифрової вербальної та невербальної комунікації;

–навчання обирати певний тип цифрової технології відповідно до середовища та професійного мовленнєвого завдання;

–напрацювання навичок продуктивного спілкування в цифровому середовищі;

–навчання розпізнаванню та систематизації мовних даних у цифровому середовищі;

–напрацювання вміння застосовувати технології на основі III те Великих Мовних Моделей для вирішення сучасних лінгвістичних проблем та проблем лінгводидактики.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні магістри філології, **набувають таких програмних компетентностей:**

ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності (ФК) –

ФК5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

3. Результати навчання за дисципліною

Студенти повинні мати такі *програмні результати навчання*:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання
Сучасні аспекти лінгвістики та мовної комунікації

	Ус ьо го:	Ле кц ії	Пр ак ти чн і за ня тт я	Сам остій на робо та	Мод ульн ий конт роль
Модуль 1 КОМУНІКАЦІЯ В ЦИФРОВУ ДОБУ					
Тема 1. Витоки комунікації в цифрову добу	7		2	5	
Тема 2. Інструменти Word Cloud для цифрового тексту	7		2	5	
Тема 3. Комунікативні навички як передумова формування комунікативних компетенцій в 21 столітті	7		2	5	
Тема 4. Лексикографічні інструменти в інформаційному середовищі	7		2	5	
Модульний контроль № 1	2				2
Разом:	30		8	20	2
Модуль 2. ЗАГАЛЬНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ МОВИ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ					
Тема 5. Цифрові інструменти комунікативної обробки	7		2	5	
Тема 6. Кіберпростір крізь призму розвитку словникового складу	7		2	5	
Тема 7. Моделі словотворення в обробці тексту цифрового простору	7		2	5	
Тема 8. Словотвірні моделі розвитку мови у цифрову добу	7		2	5	
Модульний контроль № 2	2				2
Разом:	30		8	20	2
Усього:	60		16	40	4
Усього годин:	60		16	40	4

5. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Сучасні аспекти лінгвістики та мовної комунікації

Модуль 1 КОМУНІКАЦІЯ В ЦИФРОВУ ДОБУ

Тема 1. Витоки комунікації в цифрову добу. Комп'ютерне буття. Роль дискретності цифрового простору. Мультикультуралізм на базі цифрової комунікації.

Тема 2. Інструменти Word Cloud для цифрового тексту. Альтернативи для генерування хмарин тегів. Хмарне середовище.

Тема 3. Комунікативні навички як передумова формування комунікативних компетенцій в 21 столітті. Альтернативна комунікація як базис комп'ютерного буття. Функції комунікації. Вербальне і невербальне спілкування. Бар'єри ефективного спілкування. Поради для ефективного спілкування. Гендерні відмінності невербального спілкування. Складники активного слухання.

Тема 4. Лексикографічні інструменти в інформаційному середовищі. Сучасна лексикографічна парадигма. Типологія словників.

Модуль 2. ЗАГАЛЬНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ МОВИ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Тема 5. Цифрові інструменти комунікативної обробки. Методологія організації маркетингу в гіпермедійному середовищі Інтернету.

Тема 6. Кіберпростір крізь призму розвитку словникового складу. Генерація міжмовного глосарію. Лексикографічні онлайн-словники.

Тема 7. Моделі словотворення в обробці тексту цифрового простору. Словотвір у синхронії та діахронії. Цифрові способи словотвору.

Тема 8. Словотвірні моделі розвитку мови у цифрову добу. Афіксація понять у цифровому просторі. Морфонологічні особливості змін словотвірного типу.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	Модуль 2
Вид діяльності студента			

		Кі ль кі ст ь од ин иц ь	Ма кси ма ль на кіл ькі сть ба лів	Кі ль кіс ть од ин иц ь	Ма кс им ал ьн а кіл ькі сть ба лів
Відвідування практичних занять	1	4	4	4	4
Робота на практичному занятті	10	4	40	4	40
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Самостійна		2	10	2	10
Разом (балів)			79		79
Коефіцієнт			100/158=0,63		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання
На самостійне опрацювання виносяться наступні теми опрацювання
проаналізованого матеріалу у вигляді презентації:

1. Трансгресія комунікативної моделі у кіберпросторі.
2. Сучасна лексикографічна парадигма. Типологія словників.
3. Лексикографічні комунікативні перешкоди при створенні цифрового тексту.
4. Кіберпростір крізь призму розвитку словникового складу.

Критерії оцінювання виконання студентами завдань для самостійної роботи

Максимальна кількість – 5 балів. *З них:*

За усну відповідь на проблемне питання – 3 бали (ураховується: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; доказовість і логічність викладу; термінологічна коректність; здатність до обґрунтування методичних рішень; володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді).

За наявність конспекту – 2 бали;

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії

оцінювання

Кожний модуль включає бали за модульну контрольну роботу (модульний контроль). Модульна контрольна робота проводиться після завершення лекційних і практичних занять, що належать до певного модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики в межах Електронного навчального комплексу з дисципліни.

Критерії оцінювання виконання студентами модульного контролю

- „Відмінно” – 100-90 % правильних відповідей – (25-23 бали)
- „Дуже добре” – 82-89 % правильних відповідей – (22-21 бал)
- „Добре” – 75-81 % правильних відповідей – (20-19 балів)
- „Задовільно” – 69-74 % правильних відповідей – (18-17 балів)
- „Достатньо” – 60-68 % правильних відповідей – (16-15 балів)
- „Незадовільно” – 0-59 % правильних відповідей – (14 балів і нижче)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Згідно з навчальною програмою семестровим контролем у 1 семестрі є **залік**. Залікові бали виставляються за результатами оцінювання практичних завдань та роботи на заняттях протягом семестру.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
А	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
С	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
Д	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або

		професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Витоки комунікації в цифрову добу
2. Інструменти Word Cloud для цифрового тексту
3. Комунікативні навички як передумова формування комунікативних компетенцій в 21 столітті
4. Лексикографічні інструменти в інформаційному середовищі
5. Цифрові інструменти комунікативної обробки
6. Кіберпростір крізь призму розвитку словникового складу
7. Моделі словотворення в обробці тексту цифрового простору
8. Словотвірні моделі розвитку мови у цифрову добу

7. Навчально-методична картка дисципліни Сучасні аспекти лінгвістики та мовної комунікації

Разом: 60 год.: практичні заняття - 16 год., самостійна робота – 40 год.,
модульний контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модуля	КОМУНІКАЦІЯ В ЦИФРОВУ ДОБУ	ЗАГАЛЬНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ МОВИ У ЦИФРОВОМ У СЕРЕДОВИЩІ

Бали за присутність на практичних	4	4
Робота на практичних заняттях	40	40
Самостійна робота	10	10
МК	25	25
Усього	79	79
Разом	158	
Форма контролю	Залік	

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Махачашвілі Р. К. Динаміка англомовної інноваційної логосфери комп'ютерного буття. - Одеський національний університет ім. І. І. Мечнікова, 2013 р.
2. Махачашвілі Р. К. Лінгвофілософські параметри інновацій англійської мови в техносфері сучасного буття:[монографія] – Запоріжжя: Запорізький національний університет 2008. – 204 р.
3. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд) – 2013. – 612 с.
4. Селіванова Олена Олександрівна. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля – К, 2008. – 711 с.
5. Шевченко І. С. Основи теорії мовної комунікації. – Харків, 2008. – 176 с.
6. N Morze, R Makhachashvili, E Smyrnova-Trybulska Communication in education: ICT tools assessment // Proceedings from DIVAI, 2016

7. R.K. Makhachashvili Open verbal e-environment: research pemises and ICT tools // “OPEN EDUCATIONAL E-ENVIRONMENT OF MODERN UNIVERSITY, 2016

Додаткова література

8. Махачашвілі Р.К. Modern Dimensions of Linguistics and Communication: Models of Language Development in the Digital Realm: навчальний посібник. Київський університет імені Бориса Грінченка. — Київ, 2022. — 250 с.
9. Горошко О. І. Особливості комунікативних практик українських політиків у соціальній мережі Фейсбук / О. І. Горошко, К. О. Пеліванов // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – 2014. – № 1122, Вип. 33. – С. 48-53.

Ресурси:

10. John R. Searle Speech Acts. An Essay in the Philosophy of Language. <https://www.cambridge.org/core/books/speechacts/D2D7B03E472C8A390ED60B86E08640E7>
11. IRNEt project reports. - <http://www.irnet.us.edu.pl/home>